

Juletrebestand. Foto: Per Olav Fladset.

Behov for flere juletreprodusenter

14

Svenskenes svar på Bondebladet, Lantbrukets affärstidning (ATL) melder om det reneste gullrushet for juletreprodusenter denne sesongen. ATL kan fortelle at prisene i Sverige og Danmark har steget med henholdsvis 20 og 30 prosent. Ikke nok med det, de sier det blir enda bedre til neste år.

AV ELI TANGEN EGGUM

Hvordan er så juletreprodusentenes økonomiske situasjon i Norge? Opplever de også gylne tider? Daglig leder i Norsk Pyntegrønt Forsøksring, Steinar Hauge, kan fortelle at det ser lyst ut for norske juletreprodusenter. Han mener det er all grunn til å øke produksjonen og få flere produsenter på banen.

Juletretallenes klare tale

I fjor ble det omsatt 1.6 millioner juletrær her til lands. Det reelle forbruket lå på ca 2 millioner. Differansen skyldes blant annet bruken av juletrær i plast og trær som hogges til eget bruk i egen skog. I år er omsetningstallet ventet å stige. Av fjorårets juletreomsetning oppgir Tollvesenet at antall importerte juletrær fra Danmark ligger på 350.000.

Nordmenn har ry på seg for å stille strenge krav til juletreets utseende. Fortsatt har de fleste av oss vanlig gran i stua på julaften. Likevel, man ser tendenser til forbruksendring. Markedsundersøkelsen fra 1998 viste at edelgran stod for ca 10 prosent av markedet. I 2007 regner Norsk Pyntegrønt Forsøksring med at edelgran står for over 60 prosent av salget.

Juletrekongen Danmark

Danskene dominerer juletremarkedet i Europa. Engrosprisen i Norge følger utviklingen i Danmark, noe som innebærer at prisene også i Norge har økt med ca 30 prosent det siste året, sier Hauge.

– Men det skal sies at prisen ennå ikke har passert 1996-nivået, legger han til. I 1996

opplevde vi en pristopp. Etter dette året gikk vi inn i en periode med økende juletreproduksjon både i Norge og ellers i Europa. Det ble for mange juletrær i markedet og prisene stupte. Men som sagt, nå ser det ut som det hele har snudd og at prisene er på vei opp igjen, forteller han.

Eksportøkning

Nå i førjulstida har media skrevet om storeksport av juletrær fra Norge, og da spesielt til Tyskland. Kikker man på eksporttallene er det ikke snakk om de store kvanta i forhold til Norges totale omsetning. Likevel, økningen i seg selv er stor.

I fjor utgjorde eksporten på totalt 3.000 trær. Steinar Hauge sier det i år er solgt omlag 12.000 juletrær til Tyskland, rundt 3.000 har gått til Eng-

land, og et mindre parti er solgt til Frankrike. Fortsetter denne utviklingen kan det virkelig bli behov for flere juletreprodusenter, mener Haugse.

Den økte eksporten er delvis politisk begrunnet. I 2005 innførte EU støtte til kornprodusenter, et tilskudd bøndene var sikret i 10 år. Dette førte til at mange sluttet med juletrær og gikk over til korn.

Grunnlag for millionøkning

Norsk Pyntegrønt Forsøksring har i alt 440 medlemmer. Av disse er 410 produsenter. Det finnes flere, som ikke nødvendigvis er organisert i forsøksringen. En tredjedel av produksjonen finnes i Rogaland. Rogalendingene var tidlig ute med juletreproduksjon, og de etablerte raskt et godt fagmiljø. Selv om det ligger godt til rette for produksjon her, også av klimatiske årsaker, skal det ikke være noe i veien for å få flere til å produsere juletre i andre deler av landet, forteller Haugse.

Det er garantert behov for flere juletreprodusenter i Norge i årene framover, fortsetter han. Haugse mener det er grunnlag

for en juletreeksport fra Norge på 1 til 2 millioner trær i året, i tillegg til eget forbruk. Og da snakker vi om store endringer i omsetningstall.

Trengs kapital

For de som ønsker å starte med produksjon av juletrær, mener Haugse utfordringene ofte ligger i kravet til startkapital. Produksjonskostnadene ligger gjerne på over 20.000 kr pr dekar. Mange synes nok det er vanskelig å se for seg inntektene, som først kommer etter ca åtte år, og sammenligner tidsperspektivet med årlige inntekter i tradisjonelt jordbruk. Steinar Haugse mener det ikke er noe i veien for å plante juletrær på utmarksarealer. – Bare boniteten er god, legger han til. Juletrefelt på gode boniteter i hellende terreng kan gi bedre resultater enn frostutsatte innmarksområder.

Norsk Pyntegrønt Forsøksring vil på nyåret sende ut en sak til landbrukets forsøksringer med oppfordring om å mobilisere til økt juletreproduksjon. Kanskje neste års store julegave til Ola Nordmann blir en større andel norske trær på markedet.

Steinar Haugse, daglig leder i Norsk Pyntegrønt Forsøksring, mener det er behov for flere juletreprodusenter i Norge. Foto: Per Fossheim.